

FORSVARSMINISTERIET

Statsrevisorernes Sekretariat
Christiansborg
1240 København K

FORSVARSMINISTEREN

3. februar 2010

MINISTERREDEGØRELSE TIL BERETNING 19/2008 OM STATSREGNSKABET FOR 2008

Jeg fremsender hermed min redegørelse til beretning 19/2008 om revisionen af statsregnskabet for 2008. Redegørelsen omhandler de foranstaltninger og overvejelser, beretningen har givet anledning til på Forsvarsministeriets område. Redegørelsen er samtidig sendt til rigsrevisor.

Jeg tager Rigsrevisionens forbehold og supplerende oplysning samt statsrevisorernes kritikpunkter til efterretning og vil fremadrettet sikre, at anbefalingerne inddrages i sagsbehandlingen og arbejdsgangene i Forsvarsministeriet og i ministeriets myndigheder.

Jeg noterer mig samtidig, at Rigsrevisionen – bortset fra det i forbeholdene anførte – finder, at Forsvarsministeriets regnskab samlet set er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, samt at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der i videst muligt omfang sikrer, at dispositionerne omfattet af regnskabsaflæggelsen er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Jeg hæfter mig desuden ved, at Rigsrevisionen ved den udførte forvaltningsrevision ikke er blevet bekendt med forhold, der giver anledning til at konkludere, at forvaltningen på de områder Rigsrevisionen har undersøgt, ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

I det nedenstående vil jeg kommentere på de forbehold og den supplerende oplysning, som Rigsrevisionen har fremsat, samt den kritik, der er rejst af Statsrevisorerne.

Forsvarskommandoens værdiansættelse af varebeholdninger

Rigsrevisionen har taget forbehold for Forsvarskommandoens værdiansættelse af varebeholdninger, fordi den nuværende nedskrivningsmetode giver en usikkerhed på +/- 2,5 mia. kr. i for-

hold til den samlede værdi af varebeholdningerne på 14,8 mia. kr. Statsrevisorerne kritiserer, at det har været nødvendigt at tage dette forbehold.

Jeg kan oplyse, at forsvaret nu ifølge Forsvarskommandoen har udarbejdet en mere retvisende model for værdiansættelsen, som er bragt i anvendelse i 2009. Det er derfor Forsvarskommandoens vurdering, at usikkerheden er blevet betydeligt mindre i 2009.

Forsvarskommandoens statusposter og varelagre er genstand for et stærkt ledelsesfokus, og det er min vurdering, at der er sket væsentlige fremskridt på dette område. Helt i tråd med dette bemærker Rigsrevisionen da også i sin beretning, at mængden af varer på Forsvarskommandoens varelagre nu er opgjort tilfredsstillende, og at prisfastsættelsen og klassifikationen af varebeholdninger var opgjort i overensstemmelse med Forsvarskommandoens anvendte regnskabspraksis.

Dermed ses det væsentligste udestående fra regnskabet for 2007 (Rigsrevisionens forbehold vedrørende statusposter på Forsvarskommandoens område) at være løst. Løsningen er i høj grad et resultat af den handleplan, som Forsvarskommandoen iværksatte medio 2006. Handleplanen havde bl.a. til formål at kontrollere registreringer og bogføring vedrørende varelagret, således at der kunne skabes overensstemmelse mellem de fysiske og de registrerede lagermængder samt validering af de fysiske lagre. Der blev ligeledes iværksat en validering af priserne på varelagret.

Forsvarskommandoen har oplyst, at man forventer at kunne afmelde på den samlede handleplan (med undtagelse af et enkelt udestående vedrørende regnskabspraksis) i slutningen af første kvartal 2010. Jeg vil sikre, at Rigsrevisionen til den tid modtager en samlet orientering med Forsvarskommandoens afmelding af de enkelte indsatsområder.

Forsvarskommandoens merforbrug

Rigsrevisionen har taget forbehold for Forsvarskommandoens merforbrug på 1.217 mio. kr. ud over bevillingsrammen på 20 mia. kr. i finansloven, der i 2008 medførte et uhjemlet merforbrug på Forsvarsministeriets samlede ministerområde på 233 mio. kr. Statsrevisorerne kritiserer, at det har været nødvendigt at tage dette forbehold.

Det er selvsagt ikke tilfredsstillende, at forsvaret har haft et uhjemlet merforbrug. Der er af flere omgange over for Folketinget blevet redegjort for forholdet samt for, at der er indført en række nye processer og arbejdsgange i såvel Forsvarets Materieltjeneste som i Forsvarskommandoen for at sikre, at det ikke sker igen.

Jeg kan blandt andet nævne:

- Etablering af en selvstændig økonomistab i Forsvarskommandoen, der har til opgave at varetage den overordnede økonomistyring i forsvaret. Chefen for økonomistaben er rekrutteret i Finansministeriet.

- Ny og mere detaljeret månedlig opfølgning fra Forsvarskommandoen på myndighedernes forbrug.
- Stop for overbudgettering.
- Ny og mere detaljeret budgettering.
- Udarbejdelse af en periodeplan, der på mellemlang sigt (3-4 år) sikrer sammenhæng mellem planlagte investeringer, anskaffelser, aktiviteter og de økonomiske rammer.
- Nye procedurer i Forsvarets Materieltjeneste, herunder bedre kontrol med disponeringer og mere detaljeret ledelsesrapportering og opfølgning.

På den baggrund deler jeg Forsvarskommandoens vurdering af, at der er implementeret tiltag, der kan medvirke til at sikre, at forsvaret ikke igen kommer i en tilsvarende situation.

Mangelfuld ledelsesinformation i Forsvarets Materieltjeneste

Rigsrevisionen har ligeledes taget forbehold for, at Forsvarets Materieltjenestes økonomiske ledelsesinformation og driftsrapportering til Forsvarskommandoen har været mangelfuld og utilstrækkelig. Rigsrevisionen anfører i den sammenhæng, at Forsvarskommandoen og Forsvarets Materieltjeneste havde utilstrækkeligt fokus på mangler i økonomistyringen i Forsvarskommandoen, herunder Forsvarets Materieltjeneste. Statsrevisorerne kritiserer i den sammenhæng, at regnskabsforvaltningen – trods forbedringer – for 4. år i træk ikke er tilfredsstillende i Forsvarskommandoen.

Jeg tager Rigsrevisionens bemærkninger og Statsrevisorernes kritik til efterretning og kan til dette oplyse, at Forsvarets Materieltjeneste har implementeret en række korrigerende tiltag i forhold til den anvendte metode i økonomistyringen. Dette omfatter blandt andet – som anført ovenfor – budgettering inden for udmeldte rammer, fokus på disponeringer og disponibilitetskontrol.

Herudover har Forsvarets Materieltjeneste styrket den økonomiske ledelsesrapportering til Forsvarets Materieltjenestes ledelse og til Forsvarskommandoen. Fremadrettet sker således dels en månedlig regnskabsmæssig periodelukning, dels en løbende opfølgning på disponeringer, forbrug og budgetter. Dette rapporteres til og behandles månedligt af Forsvarets Materieltjenestes ledelse og af Forsvarskommandoen. Samtidig gennemfører Forsvarets Materieltjeneste hvert kvartal en revurdering og tilpasning af budgetter med henblik på sikring af rammeoverholdelse og optimeret budgetanvendelse.

Farvandsvæsenets regnskab

Rigsrevisionen har afgivet en supplerende bemærkning om Det Statslige Lodsvesen under Farvandsvæsenet. Statsrevisorerne kritiserer på baggrund heraf, at Farvandsvæsenet uden forudgående hjemmel har indgået en kreditaftale, der ultimo 2008 udgjorde 60 mio. kr., med et privat pengeinstitut.

Jeg er naturligvis enig, når Rigsrevisionen finder det uheldigt, at der ikke forud for indgåelse af kreditaftalen i 2007 og de senere forhøjelser af kreditmaksimum var sikret hjemmel til dispositionerne.

Som det fremgår af Rigsrevisionens beretning, er et aktstykke om kreditaftalen efterfølgende blevet forelagt Folketingets Finansudvalg, som har tiltrådt aktstykket den 5. november 2009. Med Folketingets Finansudvalgs tiltrædelse af aktstykket om kreditaftalen er der fremadrettet sikret den nødvendige hjemmel til kreditaftalen. Det er i den forbindelse blevet indskærpet overfor Farvandsvæsenet, at usikkerhed om, hvorvidt der eksisterer hjemmel til en given disposition, altid skal forelægges departementet, og at man i den givne situation burde have rettet henvendelse vedr. finansieringsmæssige muligheder langt tidligere.

Med venlig hilsen

Søren Gade

/Peter Pilgaard